Večernji list - Hrvatska, 25.10.2021, str. 49, A3

Evidencijski broj / Article ID: 19811262
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Kultura

Praizvedba u ZeKaeMu

Svijet prepun sretnih djevojčica i nesretnih žena

Bojana Radović

Nakon izuzetnih "Ljudi od voska" očekivanja od nove drame Mate Matešića "Ja sam ona koja nisam", praizvedene u ZKM-u, bila su izuzetno velika, ne samo zato što se autor poslužio istom formom (tri jednočinke koje tvore čvrstu tematsku cjelinu) nego i zato što je to drama posvećena ženama. Nakon premijere, koju je publika ispratila stojećim ovacijama, treba reći da Matešić dobro razumije žene i njihovu (blago rečeno) shizofrenu poziciju u suvremenom društvu, ali lakše i bolje piše o muškarcima. Ovdje su oni svojevrstan "okvir za mržnju", važni kao izvori agresije i podčinjavanja, ali i kao simbol svijeta u kojem žene moraju preživjeti.

Matešićeve su žene različite; u "Hrvatskoj Loliti" to je maloljetna djevojka koja završi u seks-klubu kao žrtva svođenja računa dvojice muškaraca, u "Porno filmu" zlostavljana glumica u srednjim godinama, a u "Ženi djevojčici" sredovječna profesorica koja samo pijana vidi mrtvo dijete i muža drži izvan ralja suicidalne depresije. Istodobno, sve su njegove žene vrlo slične, život kao da im nikada nije pružio ni najmanju šansu, što Matešić sažima u pitanju koje izgovara jedna od njih: "Kako je moguće da je svijet tako pun sretnih djevojčica i nesretnih žena?"

Od tri cjeline ona u sredini ima najviše dramaturških i izvedbenih problema, jer se iz priče o ženi koja je silovana u mladosti te je u zreloj dobi ljubiteljica sado-mazo užitaka, pretvara u priču o kazališnoj predstavi, čime na dnevni red dolazi pitanje zlostavljanja žena u izvedbenim umjetnostima, što je neosporno važan problem, na našim prostorima tek načet. Baš u tom dijelu, za taj obrat u priči, redatelj Paolo Magelli nudi čaroban vizualni prizor u kojem padaju sve maske i ograde, ali u konačnici započeti problem silovane žene koja s tim činom živi cijeli život ostaje po strani, kao zaboravljena dionica nikada završene pjesme. Zbog toga vrhunac ovog djela čine njegov prvi dio, uz nevjerojatno napisan lik Jerkice, lik rođaka, ratnika, kriminalca, čovjek koji ne preza da sam puca i ubije, ali i rezime svih "ženskih" problema koji smo čuli u trećem djelu.

U dramatizaciji Željke Udovičić Pleštine, Magellijev redateljski rukopis i dalje je jasan i jedinstven, on ne bježi od drame, melodrame, seksulnosti, nasilja, a sve ono što je najteže u svakoj od priča predstavlja na rubu groteske. U tome su mu ovdje od velike pomoći videa Ivana Marušića Klifa, koji počinju ženom koja je već pregažena i poražena, da bi se iz te pozicije rodile kao junakinje.

Scenografija Miljenka Sekulića svedena je na nekoliko komada namještaja i pak-papir u koji je "odjevena" cijela scena, a taj lako poderiv materijal u svakoj priči ima svoje razloge. Kostimi Marite Ćopo, od stilizacije do potpunog realiteta, priču jasno smještaju u naše doba, dok se glazba Ivanke Mazurkijević i Damira Martinovića rasteže od nježnosti do potpune agresije.

Glumački ansambl ZKM-a briljira. Predvodi ga sjajni Milivoj Beader, u najbolje napisanoj ulozi u ovoj drami. On je Jerkica iz autorovih i redateljevih snova i noćnih mora svakog gledatelja. Za razliku od njega Urša Raukar nije do kraja iskoristila sve što je Matešić upisao u njen lik, iako joj treba priznati da već dugo nismo imali prilike na sceni slušati tako zagrebački lik. Anđela Ramljak sjajna je Lolita, najbolji glumački par koji se nadigrava i nadopunjuje čine Lucija Šerbedžija i Frano Mašković, a treba istaknuti i uloge koje su kreirali Ugo Korani, Doris Šarić Kukuljica, Dado Ćosić te posebno Filip Nola, koji je u epizodi susjeda koji se žali na buku od seksa još jedan razlog zbog kojeg treba pogledati ovu predstavu. •

ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH

PUBLIKA JE PREMIJERU nove drame Mate Matišića "Ja sam ona koja nisam" u režiji Paola Magellija ispratila stojećim ovacijama, au predstavi je briljirao glumački ansambl